

KİTAP

— «Okumak, geçen ásırın en namuslu adamlarıyle yapılan bir hasbihaldır.»

Descartes

— Muhterem Üstadım Kemal Süleyman
VANER'e hürmetlerimle... —

Bahri ULAŞ

Canik Dağlarının zümrüt eteklerinde sahil boyunca uzanan «Kara denizin İncisi», 19 Mayıs Diyarı SAMSUN'un Kirazlık köyünün kahvehanesi önünde muhtar, imam, Durmuş Ağa ve Sığirtmaç Hasan oturuyorduk; dereden - tepeden läflanırken elinde meydan sazı olduğu halde pala bıyıklı ve arslan yapılı bir Aşık çıktı. Selâm verip oturdu; elini şakağına dayayıp muhabbetimize dikkat kesildi. Bir müddet sonra bu civanmert Canik delikanlısına kucağındaki sazı göstererek:

— Bu nedir Aşık?

diye sordum; başını kaldırıp beni iyice süzmesini müteakip :

— Bey, bu benim sevgülümdür.

diye cevap verdi. Bu def'a sualimi tazeledim :

— Aşık, benim sevgilim nedir bil bakalım?

— Efendi KİTAP.

— Ceddine rahmet, bunu nasıl bildin Aşık?

— Ceplerin, heyben dolu, nasıl bilememiyim; birazcık KİTAP'ta gonus paşam...
diyerek, usul usul sazinin tellerine dokunmağa koyuldu; ben söyledi o çaldı :

Bağrı yanık Halk Şairlerinin sazı, Adem oğlunun alnındaki İlâk kazı, üstad elinde elif elif yazıdır kitap...

Anasından kalem — kâğıtla nikâhlı olarak doğmuşun ahti, alkı

lar toplayıp parasız kalmış erbab-ı kalemin kara bahti, mazı ve istikbal saraylarının tahtıdır kitap ...

İhtiyar tarihin temsil seyrinde bekanın fenaya selâmi, külfet mebedî ile nimet hitamının kelâmidir kitap...

Bir başka gün, «Herkes gibi giyinmiyen, herkes gibi konuşmayan» bir insanla karşılaştım. «Şiirlerimden bazıları kederlerimin hiçerrickleridir» ve «En iyi şiirlerim, yazamadıklarımdır» diyordu. Demekki, bu dolgun ve olgun adam şairdi. Bir haylı konuştuktan sonra :

— «Harabat ehlîne hor bakma şakir;

Viraneler içinde definler vardır.»

mîsralarına eklediği şu cümlelerle sözünü kesti :

«— Ey delikanlı!.. Seninle biz, aynı bıçağın demirindeniz. Ben, sayfaları açılmamış ve okunmamış bir kitabım; Çevir şu asırdidelik soluk yaprakları, satır satır okuyuver... neler bulabileceksin bakalum?»

Ben, bu muazzam adamın karşısında ezile büzüle gevelemeğe başladım:

Kapkaranlık dünyaların mahî, kazanılmış servetlerin şahîdîr kî tap...

Gönüllerin ideal çocuğu, şairlerin nazar boncugudur kitap...

Varlığında en kıymetli iki gözüm, dile getiremediğim en güzel sözümdür kitap...

Yine bir başka gün, Yedeksubay olarak Sakarya boylarında vatan nöbeti tutuyordum. Duatepe'ye karşı, uzaklardaki kan rengi ay — yıldızlı şanlı bayrağının dalga dalga hali, maziyi ve GAZİ'yi söyleyordu. Anadolu bozkırını kaplayan taşlık sahanın ortasından yükselen malûm tarihi tepenin sathına yayılmış ve otuz iki senedenberi darmadağın vaziyetini muhafaza eden Sakarya şehitlerimizin kemiklerini on dakikalık istirahatları esnasında bataryamın yağış Mehmetleri benden emir beklemeksiniz bir araya topladılar; evet, «Fîrat değişir sanma, bu kan yine o kandır.»

Talim sonu, gunes bataryamın toplarının namlularına günün son veda buselerini kondururken kışlaya dönmek üzere kır atımın üstüne atladığında, Assubay Başçavuşum Burhan'ın keskin dündüğü ve sert kumandası tunçlaşan ufukları çinlatıyordu :

— Üçüncü batarya! Top başına! Dikkat! Sağa bak!... Üçüncü batarya tam mevcutla akşam görüşünze hazırlır kumandanım...

— Üçüncü batarya merhaba!

— Sağ ol!...

Silâh arkadaşlarının süküti, fakat haşmetli duruşlarının yarattığı saha kalkışından cuşu huruşa gelmiş vaziyette — şimdi kendilerine saha kalkışından cuşu huruşa gelmiş vaziyette — şimdi kendilerine hasret kaldığım — bataryamın mürettebatına Millî Kurtuluş kitabımlızın şanlı sayfalarını açmış ezberden okuyorum :

Yüce dağların başı, vatan mabedinin taşı, devirlerin yaşıdır kitap

Şu yiğin yiğin kemikten mazi, «Ordular, ilk hedefiniz Akdenizdir! İleri!...» emrini veren bu Duatepe'deki GAZİ'dir kitap...

Vatan uğrunda dökülen kan, istiklal ve namus yolunda verilen can, zaferle elde olunan şandır kitap...